

Lucrarea dată este un dicționar, de a cărei utilitate se vor bucura, în procesul studierii, persoanele care manifestă interes față de stăpânirea limbii române. Cartea de față își propune să devină un îndrumător pentru toți vorbitorii de limba română, nativi sau alolingvi, care doresc să se exprime corect.

Autorii

Integritas

3.000 de verbe

CHEIA COMUNICĂRII Utilizarea verbelor în vorbire

Româna pentru toți

Tamara Cazacu
Iulia Iordăchescu

3.000
de verbe

CHEIA COMUNICĂRII

Utilizarea verbelor în vorbire

A sustine
A culege
A ajuta
A cunoaște
A termina
A oferi
A da
A crede
A înțelege
A sprijini
A iubi
A se bucura
A se împărtăși
A avea
A învăța
A apare
A ajută
A avea
A ști
A lucra
A naște
A se juca
A vede
A ajută
A se bucura
A asculta

Integritas

Tamara Cazacu
Iulia Iordăchescu

3.000
de verbe

CHEIA COMUNICĂRII

Utilizarea verbelor în vorbire

Româna pentru toți

Integritas

CZU 811.135.1'367.625(075)

C 32

Autori: *Cazacu Tamara*, doctor în pedagogie
Iordăchescu Iulia, profesor, grad didactic superior

Editor: *Gheorghe Nicolaev*
Procesare computerizată: *Pavel Nicolaev*
Prezentare grafică, copertă: *Alex Ussow*

Centrul Editorial *Integritas* SRL
mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 133/33
tel. 23-33-03

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Cazacu, Tamara

Cheia comunicării: Utilizarea verbelor în vorbire. 3 000 de verbe / Tamara Cazacu, Iulia Iordăchescu.- Ch.: Integritas, 2008 (F.E.-P. "Tipogr. Centrală"). - 256 p.- (Româna pentru toți).

Bibliogr.: p. ... - 2000 ex.
ISBN 978-9975-9928-7-9

811.135.1'367.625(075)
C 32

ISBN 978-9975-9928-7-9

© Cazacu Tamara,
Iordăchescu Iulia, 2008
© C.E. *Integritas* SRL, 2008

PREFAȚĂ

Prezenta lucrare este concepută ca un auxiliar lingvistic destinat celor care vor să se exprime corect. Lucrarea este structurată pe tipologia conjugării verbelor, repartizate pe conjugări și verbe-model, dar și în ordine alfabetică. S-a realizat o selecție a cca trei mii de verbe care se întâlnesc frecvent atât în literatura artistică, cât și în limba vorbită, în mass-media, și în diferite situații de comunicare. Este o lucrare utilă, necesară, așteptată de toți doritorii de a comunica în limba română, fiind în permanență la îndemână datorită unui format comod.

Auxiliarul a fost elaborat în baza normelor limbii române literare prevăzute de Dicționarul Ortografic, Ortoepic și Morfologic al Limbii Române, București, 2005, de Dicționarul Explicativ al Limbii Române, București, 1996. Dicționar explicativ ilustrat al Limbii Române, Chișinău, 2007 ș.a.

Sperăm că lucrarea va fi o călăuză sigură a elevilor, studenților, profesorilor și specialiștilor din diferite domenii.

• În timpul conjugării verbelor reflexive, forma verbelor este aceeași ca la diateza activă, adăugându-se pronumele reflexive.

De exemplu:

A SPĂLA	A SE SPĂLA	A-ȘI SPĂLA
Eu spăl	Eu mă spăl	Eu îmi spăl

• Utilizarea pronumelor cu verbele reflexive „se citește” în felul următor:
se sau **-și** fără paranteze: **a se** îndrăgosti – verbul este reflexiv;
se sau **-și** între paranteze: **a (se)** ofili; **a (-și)** aminti – verbul este atât reflexiv, cât și tranzitiv sau intransitiv.

• Verbul urmat de semnele □; Δ; ○ (pătrat, triunghi, cerc) se deosebește de verbul-tip prin diferite alternanțe: d-z - □; t-ț - Δ; s-ș - ○; iar verbul cu * (asterisc) conține modificări la unele moduri față de verbul-tip, modificările fiind prezentate pe pagina verbului-tip în formă de „insuliță”.

• Alte semne:

– **I-22; I-1** – două sensuri ale aceluiași verb cu două modalități (forme) de conjugare.

De exemplu: **a acorda I-22** – cu sensul de: a da, a face acordul gramatical, vb., ind. prez. 3 *acordă* și **a acorda I-1** – cu sensul de: a regla un instrument muzical, vb., ind. prez. 3 *acordează*.

– **IV-84/IV-95** – două tipuri (forme) de conjugări ale verbului care are un singur sens.

De exemplu: **a se strădui IV-84 / IV-95**, ind. prez. 3 sg. *se străduiește / se străduie*, imperf. 3 sg. *se străduia*; conj. prez. 3 *să se străduiască / să se străduie*.

– **6A consta** are forme doar pentru persoana a 3-a, singular și plural.

Îndrumar metodic	4
Conjugarea verbului a avea	7
Conjugarea verbului a fi	9
Verbul a se bucura , conjugare-tip pentru diateza reflexivă (cazul acuzativ)	11
Verbul a-și aminti , conjugare-tip pentru diateza reflexivă (cazul dativ)	13
Verbe-tip de conjugarea I	15
Verbe-tip de conjugarea a II-a	103
Verbe-tip de conjugarea a III-a	121
Verbe-tip de conjugarea a IV-a	185
Lista verbelor în ordine alfabetică incluse în lucrare	220
Bibliografie	256

A AVEA

Am învățat că oricât mi-ar păsa mie altora s-ar putea să nu le pese.

Am învățat că durează ani să câștigi încredere și că doar în câteva secunde poți să o pierzi.

Am învățat că nu contează ce ai în viață ci pe cine ai.

Octavian Paler

Cine are părinți încă nu e pierdut... (Adrian Păunescu)

INDICATIV

	Prezent	Imperfect	Perfect simplu	Perfect compus
EU	am	aveam	avu(se)i	} avut
TU	ai	aveai	avu(se)și	
EL, EA	are	avea	avu(se)	
NOI	avem	aveam	avu(se)răm	
VOI	aveți	aveați	avu(se)răți	
EI, ELE	au	aveau	avu(se)ră	

Mai mult ca perfect

EU	avusesem	} avea	o să	} am să am	
TU	avuseseshi				am să ai
EL, EA	avusesese				are să aibă
NOI	avuseserăm				avem să avem
VOI	avuseserăți				aveți să aveți
EI, ELE	avuseseră				au să aibă

Viitor

CONJUNCTIV

Prezent

eu	să am
tu	să ai
el, ea	să aibă
noi	să avem
voi	să aveți
ei, ele	să aibă

Perfect (trecut)

eu	să fi
tu	să fi
el, ea	să fi
noi	să fi
voi	să fi
ei, ele	să fi

} avut

IMPERATIV

Afirmativ

(tu) ai!
(voi) aveți!

Negativ

(tu) nu avea!
(voi) nu aveți!

CONDIȚIONAL

Prezent

eu	aș
tu	ai
el, ea	ar
noi	am
voi	ați
ei, ele	ar

Perfect (trecut)

eu	aș
tu	ai
el, ea	ar
noi	am
voi	ați
ei, ele	ar

} fi avut

INFINITIV

a avea

PARTICIPIU

avut

SUPIN

(de) avut

GERUNZIU

având

*Ochi au dar nu văd;
urechi au dar nu aud.
(Psalmul 115)*

Expresii

- ♦ A avea zile.
- ♦ N-are a face!
- ♦ A avea de gând.
- ♦ A avea un post.
- ♦ A avea pâinea și cuțitul.
- ♦ A avea (pe cineva) drag.
- ♦ A nu avea (pe cineva) la suflet.